

ȚĂRILE SĂRACE FOLOSITE PENTRU DEZVOLTĂRI INFORMATICE ÎN MIȘCARE

Lucrările de dezvoltări de produse informatice vor fi din ce în ce mai informatizate. Se pare că astăzi efectuarea unor astfel de lucrări cu alte mijloace tinde să devină mai economică, cu condiția ca aceste prelucrări să se facă în India, Filipine sau chiar Brazilia. Salariul zilnic al unui realizator de produse informatice nu variază în funcție de gradul de dificultate al lucrării. În Franța acest salariu este de 2.500 F pe zi. "Trebuie precizat că prețurile pe piața franceză sînt mai puțin ridicate decît în restul Europei. În Germania, un informatician primește în medie, 3.600 F". (François Charpe, director pentru consultanță la Pact Groupe). Nu este vorba numai de salarii, ci și de costurile structurilor, încadrării sau fiscalității.

Problema nu este nouă și soluția pe care contează Societățile de Service și de Inginerie în Informatică (SSII) ca și întreprinderile, pentru diminuarea acestor costuri de dezvoltări, nu este antisocială, ci tehnologică: Atelierele de Ingineria Software-ului (AGL), L4G și ansamblul de instrumente de automatizare a dezvoltărilor au drept scop ameliorarea productivității.

Dar pînă să crească numărul de SSII, serviciile informatice din marile întreprinderi optează pentru soluția inversă: fără a ameliora productivitatea și reducînd costurile zilnice, prin transferarea lucrărilor cu caracter repetitiv este o strategie pe termen scurt. Societatea de servicii Pact Group a ales soluția de a instala un centru de dezvoltare în Filipine, care are în vedere mai ales rezolvarea sarcinilor de "retro-concepție" (reverse engineering). "Principiul ofertei noastre este de a permite întreprinderilor să realizeze o dublă economie: pe de o parte, este vorba de a schimba platforma fără a modifica partea aplicativă; pe de altă parte, structura noastră transferată permite reducerea costului recuperării și reconstituirii părții aplicative": (Fr.Charpe). Pentru SSII avantajele sînt mai întîi de ordin financiar: "angajînd 150 persoane în Filipine, avem mai puține cheltuieli fixe decît în Franța pentru numai 20 persoane. Incluzînd cheltuielile, pentru un realizator se cheltuiesc acolo 1.800 F pe zi." "Nu sîntem în situația unor resurse umflăte. Efectivul nostru în Franța este de 20 persoane, dar în Filipine variază. Pentru anumite proiecte am putut angaja pînă la 80 persoane în timp de doi ani. Această suplete prezintă și avantaje comerciale, în măsura în care aceasta ne permite să propunem și să garantăm aminări concurențiale. În mod concret, putem mobiliza multe persoane în scurt timp și cu cheltuieli reduse" (Fr.Charpe).

Toate acestea sînt însă morale ? De fapt, transferul acesta pare mai mult decît moral, pentru că este

subvenționat de Comunitatea europeană prin Banca mondială, cu titlul de ajutor acordat țărilor în curs de dezvoltare. În cazul lui Pact Group, crearea centrului filipinez a facilitat constituirea unei societăți, din care Comunitatea europeană are o cotă de participare de 30%. Nu există profituri mici,

Nu este vorba însă de o soluție miracol, deoarece investiția comportă riscuri mari. Primul punct, dezvoltarea în mișcare (off-shore) nu este posibilă în toate țările în curs de dezvoltare. "Înainte de a opta pentru Filipine, am studiat un mare număr de țări. Puține răspund de fapt criteriilor necesare: un sistem școlar satisfăcător, existența unei pregătiri în informatică, utilizarea răspîndită a limbii engleze, o rețea de telecomunicații eficientă etc. Am renunțat, de exemplu, la Ungaria, care duce lipsă de competențe, la China, din cauza limbii engleze sau la Africa de Nord, a cărei rețea de telecomunicații nu este satisfăcătoare" (Ph.Charpe).

În afara Filipinelor, țările cele mai bine situate pentru aceste operații de dezvoltare sînt Coreea, India, Singapore, Madagascar sau Brazilia.

"Dezvoltarea în mișcare necesită importante investiții în pregătirea de cadre. Realizatorii pe care îi angajează sînt operaționali imediat, dar nu au o productivitate satisfăcătoare decît abia după un an. Cu cît costul unei zile de lucru este mai scăzut, cu atît mai mult timp se consacră pregătirii de cadre. Cît despre problema lipsei de productivitate, experiența a arătat că aceasta nu este fondată decît pe clișee". (Fr.Charpe)

Ținînd cont de cele de mai sus, clientul este interesat numai în cazul în care tarifele prestațiilor sînt net inferioare și cînd există o garanție în respectarea termenelor și în calitatea produselor. Altfel spus, operațiunea este cinstită și transparentă.

Pact Group, ca de altfel și alte SSII, își prezintă clar ofertele clienților săi, aducînd ca argument politica sa de marketing.

În SUA, procesele în curs arată că anumite SSII nu au putut rezista tentației de a vinde dezvoltări în mișcare fără a-și preveni clienții și la prețuri foarte ridicate.

Ultima problemă, la fel de importantă, este cea a imaginii create. Numeroși profesioniști ai serviciilor informatice, în frunte cu Societatea Syntec, nu văd cu ochi buni faptul că SSII occidentale devin concurențe periculoase, prin transferarea către Est sau în alte părți, a experienței și priceperii lor în domeniul dezvoltării în mișcare, care sînt singura lor bogăție.

După părerea lui Rémi Vespa, responsabil al firmei "IBSI Case Development" se vorbește mult despre economiile obținute, în urma aplicării strategiei dezvoltării în mișcare, în domeniile salariilor, structurilor, supletei etc., dar adesea se uită un mare factor de suprapreț: decalajul orar". Un decalaj de 9 ore, cum este cazul Indiei, face dificilă continuarea proiectului și imposibile intervențiile în timp real. Acest aspect a obligat pe "IBSI Case Development" să

aleagă Madagascarul, deoarece decalajul orar nu este decît de 2 ore față de Franța și unde, în plus, o mare parte a populației este bilingvă (engleză/franceză). Aici, firma dezvoltă o mare parte a software-ului său Conceptor, care este un instrument de sprijin în concepția asistată de calculator a software-ului.

"Nu totul se poate transfera (delocaliza)", precizează Rémi Vespa, și ceea ce s-a realizat în Madagascar reprezintă mai puțin de 20% din dezvoltări; după el, concepția și întreținerea nu sînt deloc adaptate formulei. Interesul nu este numai de a absorbi excesul temporar de sarcini". Aceasta ne-a obligat să ne documentăm mult mai mult asupra diferitelor etape ale dezvoltării, să extindem procedurile de rețetă și, în final, să producem mai mult".

"IBSI Case Development" face astfel de dezvoltări în

mișcare nu numai în Madagascar. Firma are un centru și la Nantes, unde continuă să facă angajări. Din mai multe puncte de vedere, provincia prezintă aceleași avantaje ca și străinătatea. De notat problema salariului: pentru un programator la Nantes, acesta este de 2.500 F pe zi, față de Paris unde este de 4.500 F pe zi. (BOIRON, P.-*Les pays pauvres envoient des développements*. În: *Distributique*, nr.98, aprilie 1992, pp.49-50).

Traducere

Victoria Haiduc